

Székeludvarhelyen számos fogyatékkal élő vagy valamilyen allergiában szenvedő gyermeket tartanak nyilván. Őket és szüleiket, gondozójukat többféle juttatás is megilleti. Noha a törvény elég részletesen taglalja ennek módjait, mégis érdemes utánajárni, milyen támogatásban részesülhet az a család, ahol beteg gyermeket nevelnek.

Mi is kíváncsiak voltunk, melyik besorolás milyen plusz juttatásokat, kedvezményeket biztosít, jár-e hosszabb idejű gyermeknevelési támogatás a beteg gyermeket nevelő édesanyjának, milyen kategóriába tartoznak a különböző allergiákban szenvedő gyermekek, és hogy támogatja-e őket az állam valamilyen formában. Az illetékes intézmények vezetőit kérdeztük a témában.

Az első lépések a juttatások igénybe vételéhez

Elekes Zoltántól, a Hargita Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Vezérigazgatóság vezetőjétől megtudtuk, először kérni kell a beteg gyermek besorolását az igazgatóság ezzel foglalkozó osztályán.

A leadandó dossziénak tartalmaznia kell a gyermek születési bizonyítványának a másolatát, a szülők személyazonossági igazolványának másolatát és jövedelmi igazolását, a polgármesteri hivatal környezettanulmányát, két hónapnál nem régebbi szakorvosi véleményezést, a kórházi

kibocsátót és a laboratóriumi leleteket. Az összes okmány mellett, amely alátámasztja a betegséget, a családorvosnak is ki kell töltenie egy űrlapot, és a teljes orvosi kartonra (fişa medicală) is szükség van.

Ha iskolába vagy óvodába jár a gyerek, onnan is kérni kell egy igazolást. A neuropszichiátriai betegséggel küzdő gyermeket pszichológiai vizsgálatnak is alávetik. A paksamétát **átvizsgálja egy szakértői bizottság**, és csak ezután történik meg a besorolás, amely alapján elkészítik a fogyatékosági igazolványt.

Ennek birtokában élhet a gyermek és a szülő a kategóriának megfelelő jogosultságaival.

A fogyatékoságot négy fokozatba, a nagyon súlyosan sérült (handicap grav), súlyosan sérült (accentuat), közepesen sérült (mediu) és az enyhén sérült (uşor) kategóriákba sorolják. Ide tartoznak a mozgássérültek, értelmi sérültek, bizonyos pszichiátriai betegséggel küzdők, szomatikus sérültek, látás- vagy hallássérültek, sőt a HIV-fertőzöttség is sérültségnek számít.

Kamat nincs

A különböző fokozatokba való besorolás szerint többféle juttatásban, kedvezményben részesülhet a beteg gyermek és szülője.

A fogyatékkal élő gyermek kísérője például a kórházi kezelés idején ingyen tartózkodhat a gyermek mellett. A beteg ingyenesen juthat hozzá a szükséges segédeszközökhöz. Az állami lakások esetében a beteg gyermeket nevelő **család kérhet akár bérmentességet is**. Bizonyos előadásokra, múzeumokba, sporteseményekre a gyermek és azt őt kísérő felnőtt is ingyenesen mehet.

Az első- és másodfokú sérültek esetében a megfelelő igazolványt felmutatva a városi közszállítást is ingyenesen veheti igénybe mind a gyermek, mind a kísérője, sőt, parkolási kedvezményeket is kapnak. A helységi közúti szállításra az első fokú sérült gyermekek és kísérőjük számára tizenkét menettérti jegy ingyenes, a második fokú sérülteknek ugyanebből hat jár, de a dialízisre járó betegeknek mindezt korlátlanul biztosítja az állam.

Kedvezményes hitelfelvételre is jogosultak a gyermek szülei, amelynek kamatait az állam fizeti. Ezt autóvásárlásra vagy a lakás átalakítására veheti igénybe a család – tette hozzá az igazgató.

Az első fokon sérült gyermekek mellé személyi gondozót is alkalmazhatnak a szülők, melynek bérét az önkormányzat fizeti. De ha a család csak a bér összegét venné fel, arra is van lehetőség – tudtuk meg Elekes Zoltántól. Cikkünk megjelenéséig ennek összegéről sajnos nem kaptunk információt a székelyudvarhelyi polgármesteri hivataltól. Nem adhatnak ki ilyen információt, mondták a telefon túlsó végén.

A gyermeknevelési szabadságot a kicsi hétéves koráig jogosult igénybe venni a szülő, addig a munkahelyét fenn kell tartani. **Kiegészítő juttatást** (budget complementar) is kaphatnak a fogyatékkal élő gyermekek, amely első fokon 106, másodfokon 79, és harmadfokon 39 lejtt jelent havonta.

Akik sérült gyermek gyámszülei lesznek, 900 lejes támogatást kapnak az államtól minden hónapban.

Tanulni, de hogyan?

Habár a gyermekvédelmi igazgatóság bizonyos időközönként kéri az oktatási intézmények segítségét, a gyermek oktatását, nevelését illetően **a szülőnek és a tanfelügyelőségnek a feladata** megkeresni a lehető legjobb megoldást – tette hozzá Elekes Zoltán.

A törvény szerint ugyan minden oktatási intézménynek fogadnia kellene a sérült gyermekeket, de a gyakorlatban ez nem éppen így működik. A törvény szerint sokféle oktatási forma létezik a sérült gyermekek számára az egyéni integrálástól kezdve a csoportos integráláson keresztül a speciális iskoláig és az otthoni oktatásig, amelyek mindegyike elérhető kellene, hogy legyen.

Hargita megyében nagyon sok ingyenesen elérhető szolgáltatás létezik. Székelyudvarhelyen is sok szervezet működik ebben a tevékenységi körben, mint például a Pro Autist, a Pro Down, a

Szent Ferenc Egyesület a Sérült Gyerekekért vagy az Orbán Alapítvány. A Villanytelep utcai rehabilitációs központot az egyik szülői szervezettel közösen és a polgármesteri hivatal támogatásával most bővítették ki, ott **minden szolgáltatás ingyenesen elérhető** – tudtuk meg az igazgatótól.

Lisztnek jár, a tejért még kell zongorázni

Az allergiás megbetegedések közül **az állam egyelőre csak a lisztérzékenységet veszi figyelembe** a támogatások kapcsán. Ha veleszületett lisztérzékenységről beszélünk, a gyermek hét-nyolc éves koráig kettes, utána hármas fokozatba sorolja a bizottság a betegséget.

Ha évekkal a születés után jelentkezik a betegség, hármas fokozatba kerül az ügye - tudtuk meg **Sántha Deák Alettától**, a Gyermek komplex felmérő osztályának vezetőjétől.

Az édesanya **otthon maradhat lisztérzékeny gyermekével akár annak hétéves koráig is**. A z első három évben a gyesnek megfelelő összeget, a következő négy évben 450 lej biztosít az állam az édesanyának. Utóbbi esetben a gyereknevelés mellett továbbra sem dolgozhat az édesanya.

Ha enyhe betegségről van szó, tehát négyes fokozatról, szintén otthon maradhat az anyuka, de nem részesül semmiféle juttatásban. Ha hétéves kora után meghosszabítják a gyermek papírjait, az édesanya pedig visszamegy dolgozni, **a gyermek továbbra is részesül az addigi juttatásokban** – tette hozzá a vezető.

A tejallergiát azért nem veszi számításba a törvény a támogatást illetően, mert a tejet kerülni lehet, a lisztérzékenyek esetében viszont sokkal nehezebb megoldani például az óvodai, iskolai étkeztetést. A legtöbb intézmény nem is vállalja az ellátásukat. A kettes és hármas fokozatban is elég alacsony a juttatás összege, még úgy is, hogy ezeknek a gyerekeknek **84 lej helyett 200 lej gyermekpénz jár**.

A szülők szerint a juttatás és a gyermekpénz együttvéve is csak szűk két hétre fedezi a gluténmentes ételek költségeit. Éppen ezért az év elején változtatásokat is kértek a minisztériumnál az ügyben, de eddig még nem kaptak választ – mondta Sántha Deák Aletta.